

Motion till riksdagen 2005/06:K327

av Ingemar Vänerlöv och Chatrine Pålsson (kd)

Illegitima riddarordnar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av åtgärder mot utbredningen av illegitima riddarordnar i Sverige.

Motivering

Det finns en lång tradition av att stater delar ut ordnar till förtjänta personer, s.k. förtjänstordnar. De svenska ordnar som för närvarande delas ut för förtjänster är Serafimerorden och Nordstjärneorden. Förtjänstordnarna har sitt ursprung i de medeltida riddaordnarna, varav flera fortfarande existerar. För att räknas som en äkta orden krävs att orden måste ledas eller beskyddas av en *fons honorum*, en ”hederns källa”. Detta är ett begrepp som utvecklats under århundradena och är idag i princip detsamma som en statschef. Bakgrunden till detta är helt enkelt att världen inte skall översvämmas av ordnar utan att det skall vara en belöning för synnerliga förtjänster reglerade av staters överhuvuden.

Tyvärr finns många som kallar sig för riddarorden utan att uppfylla detta krav. Dessa ordnar kallas falska riddarordnar av argare kritiker och privatordnar av snällare. Den vanligare termen är illegitim riddarorden. Bland de illegitima riddarordnarna finns alla ytterligheter, både de som ligger väldigt nära en legitim riddarordens former och innehåll och de som flagrant bryter mot bevislig historia och kravet på *fons honorum*. Fenomenet med illegitima riddarordnar leder till inflation, eftersom kraven för medlemskap ofta är lägre än för äkta. En del illegitima riddarordnar är inte helt seriösa, vilket tyvärr misstänkliggör äkta riddarordnar.

Problemet kan till viss del tillskrivas det faktum att de svenska riddarordnarna inte längre förlänas till svenskar, vilket lämnat fältet fritt för tvivelaktiga riddarordnar. Kunskapen om vad som är en riktigt riddarorden finns inte längre, och de illegitima riddarordnarna utgör därför en stark frestelse. I Sverige finns ett tiotal illegitima riddarordnar etablerade, medan det bara finns en

Fel! Okänt namn på

handfull äkta riddarordnar och erkända ridderliga sammanslutningar (Johanniterorden i Sverige, Suveräna Malteserorden, Heliga Gravens av Jerusalem riddarorden samt Vitéz-orden m.fl.). Varje år etablerar sig någon ny illegitim riddarorden till Sverige, som en följd av att svenskar tidigare antagits till medlemmar av sådana ordnar. De äkta riddaordnarna befinner sig i en svår situation.

Internationellt finns en kommitté av experter som granskar ordnar enligt fastställda kriterier och sammanställer en lista över vilka ordnar – utöver statsordnarna – som kan anses vara äkta riddarordnar. The International Commission for Orders of Chivalry (ICOC) är en stor tillgång och har bland annat en svensk expert i sin styrelse. Vi menar att regeringen – förslagsvis genom Utrikesdepartementets protokollsavdelning – bör ta fram tydliga riktlinjer för vilka ordnar som är äkta och kan bäras offentligt i Sverige (och då underförstått vilka som inte kan bäras offentligt). I detta arbete bör ICOC kunna vara en tillgång. Detta bör ges regeringen till känna.

Stockholm den 3 oktober 2005

Ingemar Vänerlov (kd)

Chatrine Pålsson (kd)